

aby do určité lhůty veřejnými listinami prokázal, dle jakých zásad nakládá se ve státu, jehož jest příslušníkem, s rakouskými občany státními ve stejném případě. Podle týchž zásad má se spravovati rakouský konkursní soudce i pokud jde o nárok cizozemce. Dle potřeby vyžádati se má dobrozdání ministra spravedlnosti (§ 51 konk. ř.).

f) Poplatky pozůstalostní zapraviti se musí z pozůstalostního jmění cizozemců vyjímaje osoby požívající exterritoriality, pokud pozůstalost záleží z věcí movitých, neprokáže-li se, že movité jmění pozůstalostní rakouských poddaných jakožto takové nepodléhá nijakému poplatku ve státu, jemuž přináležejí zůstavitel (nař. min. fin. ve shodě s min. věcí zahraničných a min. sprav. ze dne 8. dubna 1845 č. 84 ř. z.).

Aby tuzemská movitá pozůstalost cizozemce osvobozena byla od poplatků, k tomu nestačí, aby pozůstalosti rakouských občanů státních zemřevších v dotyčném státu sprostěny byly poplatků za týchž podmínek, za kterých by požívaly pozůstalosti vlastních občanů státních osvobození od poplatků, nýbrž musil by býti podán důkaz, že movité jmění pozůstalostní rakouských občanů státních tamtéž zemřevších jakožto takové t. j. bez ohledu na určité testamentární věnování nebo nápad dědický ve prospěch určitých osob nepodléhá v onom státu nižádnému poplatku (rozh. ze dne 19. dubna 1879 č. 473 a ze dne 12. října 1880 č. 885).

g) V řízení nesporném. Pokud jde o movité jmění cizozemců zemřelých v rakouském státu nebo v cizozemsku mají rakouské soudy, ponechati příslušnému cizozemskému úřadu zůstavitelovu jak projednání pozůstalosti, tak i rozhodnutí všech sporných nároků dědických, jedná-li stát, jemuž náležel zemřelý, dle stejných zásad. Náležel-li zemřelý cizozemec státu, který neuznává ve stejné míře příslušnost rakouských úřadů soudních ohledně pozůstalosti rakouských poddaných, která se v onom státě nalézá, — o čemž v pochybnosti mají si úřady vyžádati poučení ministra spravedlnosti — nebo nedá-li se zjistiti, jakým způsobem onen stát jedná, sluší v onom případě šetřiti zásady vzájemnosti, v tomto případě pak postupovati tak, jako by to byla pozůstalost tuzemce (§ 23 pat. ze dne 9. srpna 1854).

h) I trestní zákon důchodkový řídí se zásadou vzájemnosti. Rakouské úřady musí doručiti obsílky cizozemských úřadů, jestliže úřady dotyčného cizozemského státu nezpěčují se doručiti úřední věci tuzemských úřadů (dek. dv. kanc. ze dne 15. listopadu 1841 č. 41.063).

Výnosem ze dne 11. září 1878 č. 16.017 nařídilo ministerstvo financí řídící se zásadou vzájemnosti, že k vyzvání uherských úřadů finančních a orgánů zavedeno a dokonáno bude vyšetřování proti příslušníkům této poloviny říše, kteří by byli postiženi při podloudnictví s předměty clu podléhajícími za společnými celními hranicemi v území uherském.

Redaktor viz Tiskopisy.

Refakcie.

I. Pojem.

Refakciemi rozumí se všeobecně asi tolik, jako náhrada. V tomto smyslu mluví čl. 352 obch. zák. o refakci neboli náhradě za škodlivé nebo nepotřebné části koupeného zboží. Zejména pak zahrnuje v sobě pojem refakcií ono snížení, které se poskytuje při dopravě železniční zasílateli nahrazením určitého obnosu ze všeobecných a pravidelně platících sazeb nákladních. Účelem takovýchto refakcií jest přispůsobiti k dopravě zboží,

kteřáž za pravidelných sazeb nákladních dopravy nedopouštějí, a sblížití též sazby nákladní s konkrétními potřebami a požadavky dopravy. Při tom nesmí se však přehlédnouti, že refakcie jsou vždy toliko výjimkou a že za všech okolností usilovati se musí o to, aby se příliš rozsáhlým poskytováním refakcií nadobro nepodvracela všeobecná sazba nákladní. Zejména nemá býti refakcií užíváno k tomu, aby se uměle přivodila soutěž, nýbrž má se vyhovovati potřebám skutečně nadcházejícím. Bod 8. výn. min. obch. ze dne 10. května 1875 č. 11.626 vyslovuje se ve shodě s touto zásadou v tomto smyslu, že refakcie smějí býti poskytnuty toliko při dopravních obchodech skutečně výhodných a že tedy nelze schvalovati převádění doprav na absolutně nepřírozené tratě s nepoměrnými oběťmi. V té příčině platí tyto zásady:

1. Refakcie lze poskytnouti na určitý čas nebo »až do odvolání« pokud se týká, »až do dalšího opatření«. Vždy sluší na určitý čas stanoviti refakcie s podmínkou, aby zasláno bylo určité minimální množství, v opačném případě však do odvolání nebo do dalšího opatření, a to pravidelně s doložením maximální lhůty platnosti až do konce roku kalendářního. Při jednotlivých odvětvích obchodu a průmyslu lze však položití dobu platnosti v těch případech, kde to žádoucí jest pro dobu obchodní kampaně, na dobu této kampaně. Při lodní soutěži dopouští se poskytnouti platnost této výhody pro dobu, po kterou trvá určitá plavební sezona (§ 1 výn. min. obch. ze dne 15. května 1886 č. 73 ř. z.; podobně i výn. min. obch. ze dne 10. prosince 1886 č. 170 ř. z.).

2. Refakcie, které mají být účinny déle jednoho roku, dojíti musí schválení generálního inspektorátu drah (rozh. min. obch. ze dne 10. května 1875 č. 11.626). Má-li být činnost refakcií celkově prodloužena na dobu delší jednoho roku tím, že se rozšíří přiznaná lhůta, jest potřebí rovněž onoho schválení (rozh. min. obch. ze dne 26. ledna 1876 č. 700). Za takovéto prodloužení sluší považovati, nabude-li náhrada za podmínek jinak stejných koncem roku dospěví po krátkém přerušení v měsíci lednu opět moci (rozh. min. obch. ze dne 24. dubna 1878 č. 10.663). Lze-li poskytnouti refakcie beze zvláštního schválení, sluší případ takový oznámiti ministerstvu obchodu (nyní ministerstvu železnic) dle předpisů bodů 2—8 výn. ze dne 10. května 1875 č. 11.626.

3. Následkem § 1 výn. min. obch. ze dne 12. března 1879 č. 38 ř. z. nesmějí správy železnic, které leží v obvodu zemí a království na říšské radě zastoupených, ani při vnitřní ani při mezinárodní dopravě zboží stanoviti platně refakcie, pokud by dříve uveřejněny nebyly. Uveřejnění toto, které vyhovovati musí náležitostem § 2 cit. výn., má se státi v periodickém časopise naznačeném ministerstvem obchodu (nyní min. železnic). Teprve třetího dne po datu časopisu, který vyhlášku přináší, smí dotyčné refakcie nabýti platnosti. Zapověděny jsou refakcie při zásilkách, které podány jsou před vypršením této lhůty. Uveřejnění zmíněné nezbytno jest i při každé změně refakcií již zavedených (výn. gen. insp. ze dne 21. září 1879 č. 10.292). Generální inspektorát jest však zmocněn dopustiti, aby k uveřejnění takovému nedošlo, když by dle jeho dobrozdání uveřejnění takovéto bylo tuzemským dopravním ústavům na újmu vzhledem k cizozemské soutěži (výn. min. obch. ze dne 31. prosince 1879 č. 3 ř. z. z r. 1880).

4. Zavedené refakcie poskytnouti jest ku přihlášení každému odesílateli, splní-li podmínky, na nichž jsou refakcie závisly. Pro takového

druhého nebo třetího odesílatele působí tato výhoda zpět na všechny zásilky, které by snad podal v periodě prvnímu odesílateli poskytnuté (§ 4 výn. min. obch. ze dne 12. března 1879 č. 38 ř. z., bod 8 výn. min. obch. ze dne 10. května 1875 č. 11.626). Ustanovení toto neplatí však o veřejných a k dobročinným účelům poskytnutých refakcích (§ 5 cit. výn. z r. 1879). Zásadu tuto vyslovuje též čl. 11. Bernské úmluvy o železniční dopravě nákladů (ze dne 14. října 1892 č. 186 ř. z.). K tomu prohlásili v II. závěrečném protokolu rakouští zástupci, že nemohou sice vejíti v závazek, který by obmezoval svobodu jich státu při úpravě vnitřní dopravy železniční, konstatovali však, že se té doby úprava tato shoduje s ustanoveními cit. 11 článku.

5. Refakcie poskytnuté na určitou dobu, pomíjejí, jakmile doba ta uplyne, jinak ale po zrušení, které bylo 14 dní napřed ohlášeno (výn. gen. insp. ze dne 21. září 1879 č. 10.292).

Reforma berní.

I. Účel.

Berní reformou rozuměti jest všechny prostředky, jichž užilo rakouské ministerstvo financí — když se již od 40 let bylo opětovně pokoušeno o změnu stávající soustavy berní — v r. 1892 k přetvoření a doplnění přímých daní osobních; opravné práce tyto dovršeny byly zákonem ze dne 25. října 1896 č. 220 ř. z. Reforma týká se těch zdrojů daňových, na něž se vztahovala posud daň výdělková a příjmová, mimo to snaží se reforma zdaniti i takové zdroje, jež posud buď vůbec nemohly aneb jen nedostatečně mohly býti zdaněny. Z toho již plyne, že se reforma netýká všech dávek, zejména neobsahuje daně nepřímé včetně daně z obchodu (poplatky), neobsahuje ani daně reální. K těmto vztahuje se jen několik málo ustanovení a sice předpis čl. uv. z., že právo srážky příslušející majitelům pozemků a domů při platech, jež zapraviti dlužno na úrocích neb jiných ročních dávkách z dluhů na jich nemovitostech váznoucích, budoucně přestane; předpis čl. III., že ku vyšetření čistého výnosu z budov zcela od daně osvobozených, jenž dani 50/100 podléhá, nemají se z hrubého výnosu srážeti úroky z kapitálů na těchto objektech pojištěných. Čl. VIII., IX. a X. ustanovují o slevách a příkázáních fondům zemským. Vládní předloha snažila se dosíci řečeného účelu zrušením posavadní daně z příjmů, novým upravením daně výdělkové a zavedením daně ze služného, daně důchodové a osobní daně z příjmu. Však okolností, že od podání předlohy častěji měnila se osoba ministra financí, dále že zřetel vzat byl na tělesa samosprávná jakož i na jednotlivé skupiny interestentů a z části též i na poplatníky vůbec, měla v zápětí podstatné změny návrhu zákona. Zde budiž předkem dotknuto se té okolnosti, k systematické zákona se vztahující, že upuštěno bylo od samostatné daně ze služného, a že jen zbytky daně této přičlankovány byly k osobní dani z příjmů. K lepšímu objasnění berní reformy uvéstí třeba charakteristické známky jednotlivých daní novým zákonem upravených, pak společná ustanovení jakož i ustanovení trestní a konečně podati stručný přehled o finančním významu reformy.

II. Jednotlivé nové daně.

1. Osobní daň z příjmů (a daň ze služného z vyšších platů služebních). Tato daň je jádrem nynější soustavy berní. Daň tato je theoreticky nejdokonaleji vypěstěna a nejlépe odpovídá požadavkům na dávky v moderním smyslu činěným, neb ona je jedinou, jež je v přímém poměru